

Отже, для того, щоб ІТ стартапи продовжували розвиватися та були конкурентоспроможними на міжнародній арені, керівництво має постійно «тримати руку на пульсі» сучасних трендів, презентувати новітні продукти та ідеї. В свою чергу, влада повинна створювати належні умови та поліпшувати ділове середовище.

Список використаних джерел

1. The Big Mac index – Burgernomics // Advertisement «The economist», January 15, 2020. Retrieved from: <https://www.economist.com/news/2020/01/15/the-big-mac-index>
2. The Human Capital Project - International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, 2018. Retrieved from: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/30498/33252.pdf?sequence=5>
3. Software development in Ukraine: 2019-2020 IT market report - Mariana Malashniak // N-iX, August 29, 2019. Retrieved from: https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/new.n-ix.com/uploads/2019/09/26/Software_development_in_Ukraine_2019_2020_IT_industry_market_report.pdf
4. Американська торговельна палата назвала проблеми української ІТ – галузі [Електронний ресурс]: Економічна правда, 30 липня 2019. Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/07/30/650100/>
5. Реальна можливість: як подвоїти темпи розвитку ІТ-сектору до 2025 року [Електронний ресурс]: Економічна правда, 8 квітня 2019. Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/04/8/646725/>

УДК 331.17

*Ковальова В.В., студ. гр. ЕП-16
(науковий керівник – Сисоліна Н.П., к.е.н., доц.)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ВПЛИВ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

У даний час у майновому потенціалі підприємств неухильно зростає роль нематеріальних (неосяжних) активів. Це обумовлено хвилею поглинання одних підприємств іншими, швидкістю та масштабами технологічних змін, поширенням інформаційних технологій, ускладненням й інтеграцією вітчизняного фінансового ринку тощо.

Нематеріальні активи підприємства представляють собою право власності на результати інтелектуальної діяльності, у тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності (інтелектуальної власності), право користування майном та майновими правами платника податку в установленому законодавством порядку, у тому числі набуті в установленому законодавством порядку права користування природними ресурсами, майном та майновими правами.

Основними економічними властивостями нематеріальних активів є те, що вони:

– не мають матеріального змісту (або матеріально-речовинна форма яких не має істотного значення в процесі їхнього використання);

- забезпечують власникам права та привілеї;
- створюють для власників певну вигод [1].

Прикладами немонетарних активів, що не мають матеріальної форми є: товарні знаки, патенти, ліцензії, комп'ютерні програми, авторські права тощо.

Класифікація нематеріальних активів здійснюється за напрями, які наведені в табл. 1 за джерелом [2].

Більшість нематеріальних активів мають відповідний матеріальний носій (наприклад, аркуш паперу є носієм угоди про авторські права, диск є матеріальним носієм комп'ютерної програми). Проте матеріальний носій в даному випадку є вторинним щодо інформації, яка на ньому зберігається.

Відповідно до визначення, що міститься в Міжнародних стандартах оцінки МСО 2003, неосяжні (нематеріальні) активи являють собою інтереси, що містяться в нематеріальних об'єктах (навичках менеджменту та маркетингу, кредитних рейтингах, гудволі та різноманітних юридичних правах) або інструментах (товарних знаках, авторських правах, франшизах, патентах, контрактах).

Нематеріальні ресурси значною мірою впливають на кінцеві результати виробництва, а тому за ефектом дії розглядають як ресурси, що збільшують активи підприємства. Нематеріальні ресурси, які планується використати у виробничій діяльності, мають бути створені або придбані підприємством.

Таблиця 1

Класифікація нематеріальних активів

Ознаки	Основні групи	Характеристика
1	2	3
За складом	інтелектуальна власність	виключне право фізичної або юридичної особи на результати інтелектуальної діяльності та прирівняні до них засоби індивідуалізації юридичної особи, індивідуалізації продукції, виконуваних робіт або послуг
	майнові права	права користування земельними ділянками, природними ресурсами, водними об'єктами, підтвердженням яких є ліцензія, орендні права
	відкладені, або відстрочені, витрати	організаційні витрати, що здійснюються в момент створення підприємства (наприклад, витрати, пов'язані з утворенням юридичної особи – гонорари юристам за складання установчих документів, послуги за реєстрацію фірми і т. ін.)
	гудвіл (ціна фірми)	сукупність тих елементів бізнесу або персональних якостей, які стимулюють клієнтів продовжувати користуватися послугами даного підприємства або даної особи і приносять фірмі прибуток понад того, який потрібний для одержання розумного доходу
За строком корисного використання	функціонує (працює)	об'єкти, використання яких приносить підприємству доход у дійсному періоді
	не функціонує (непрацює)	об'єкти, що не використовуються з якихось причина, але можуть використовуватися в майбутньому

1	2	3
За оборотністю (тривалістю використання)	поточні	об'єкти, що використовуються в діяльності підприємства не більше року
	довгострокові	об'єкти нематеріальних активів, що використовуються в діяльності підприємства більше року
За ступенем відчуження	відчужувані	об'єкти нематеріальних активів, що здатні цілком передаватися при їх продажу
	невідчужувані	об'єкти нематеріальних активів, що залишаються у власності підприємства-власника при частковому переданні прав на їх використання
За ступенем правової захищеності	нематеріальні активи, що захищаються охоронними документами	
	нематеріальні активи, не захищені охоронними документами	

Вартість нематеріальних ресурсів відображається в активі балансу підприємства і вони формують його нематеріальні активи [3], якщо нематеріальний актив можна: використати окремо або разом з іншими активами у виробництві товарів або наданні послуг, призначених для реалізації; обміняти на інші активи; використати для погашення заборгованості; розподілити між власниками підприємства.

Нематеріальні активи включають придбані підприємством за плату права користування природними ресурсами, об'єктами промислової власності та авторськими правами.

Також нематеріальний актив можуть бути ідентифікованим. Ідентифікований актив – це придбаний актив, який на дату придбання відповідає певним критеріям:

- оцінка активу може бути достовірно визначена;
- у майбутньому при його використанні очікується отримання економічних вигід, тобто він може сприяти надходженню на підприємство (прямо або опосередковано) грошових коштів та їх еквівалентів.

Можливість ідентифікації означає, що актив можна відокремити від підприємства. Тобто щодо конкретного об'єкта нематеріальних активів повинна існувати можливість вилучення його із сукупного майна, що обліковується на балансі підприємства, відокремлення його від інших активів і розпорядження ним [4].

Отже, нематеріальні активи – є важливою складовою діяльності будь якого підприємства, так як вони включають в себе інтелектуальний капітал і в залежності від наявності і обсягу сприяють покращення стану підприємства та збільшенню його конкурентоспроможності. Тому підприємствам важливо залучати всі можливості задля сприяння збільшенню нематеріальних активів.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи»
3. <https://dt-kt.net/books/book-13/chapter-36/>.
4. https://pidruchniki.com/84349/ekonomika/sut_klasifikatsiya_nematerialnih_aktiviv.